

این پمفلت در مورد نمونه گیری از مغز استخوان و آنچه که قبل و بعد از آن انجام می گیرد، اطلاعاتی را به شما می دهد.

مغز استخوان چیست؟

- بافت نرمی است که در مرکز بسیاری از استخوان های بدن قرار دارد و سلولهای خونی را می سازد.

چرا نمونه گیری از مغز استخوان انجام می شود؟

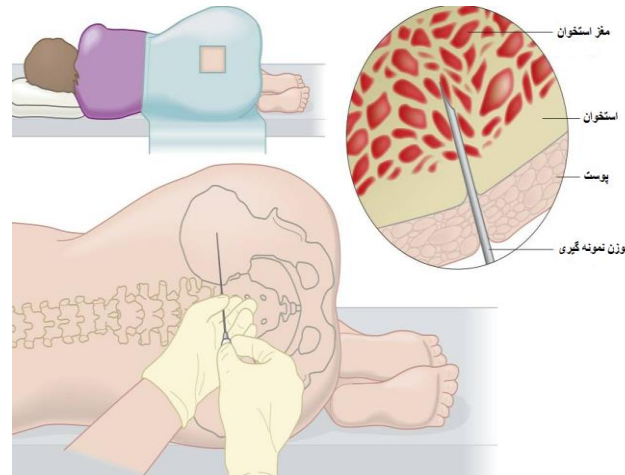
- پزشک این آزمایش را انجام می دهد تا تشخیص دهد: آیا مغز استخوان سلول های خونی تولید می کند یا نه؟ آیا لوسمی یا سلول های توموری وجود دارند؟ آیا درمان فرزند شما درست بوده است؟

نمونه برداری معمولاً از استخوان لگن و به صورت آسپیراسیون یا بیوپسی انجام می شود. این دو آزمایش مکمل هم هستند و معمولاً با هم درخواست می شوند.

- آسپیراسیون به معنی کشیدن مایع مغز استخوان از طریق سوزن مخصوص است. فقط چند دقیقه طول می کشد و مقداری سوزش و درد دارد.
- بیوپسی به معنی نمونه برداری است سوزن کمی عمیق تر وارد استخوان می شود و یک تکه کوچک مغز استخوان از طریق سوزن مخصوص برداشته می شود.
- معمولاً اول آسپیراسیون مغز استخوان انجام می شود.

قبل از نمونه گیری چه کاری انجام می دهند؟

- از کودک خواسته می شود به پهلو بخوابد و پاهایش را جمع کند یا اینکه رو به شکم بخوابد.
- یک نفر کمک پرستار در کنار فرزندتان ایستاده و او را محکم نگه می دارد تا به او کمک کند بی حرکت بماند.
- پزشک پوست استخوان لگن را لمس می کند تا قسمت مناسب برای نمونه برداری را پیدا کند. بعد دستکش می پوشد و محل نمونه برداری را ضد عفونی می کند.
- هنگام ضد عفونی محل، کودک کمی سردی احساس خواهد کرد. سپس پارچه های پلاستیکی را روی پشت کودک خود قرار می دهد و تنها یک قسمت کوچک از پوست دیده می شود.

۱. نمونه گیری از مغز استخوان در حالی که کودک به پهلو خوابیده است.

آیا فرزندم درد خواهد داشت؟

- معمولاً قبل از نمونه گیری به کودک دارو داده میشود تا کمک کند آرام شده و بخوابد.
- اگر بیدار باشد قبل از نمونه گیری داروی بی حسی در اطراف محل نمونه برداری تزریق می شود تا درد نداشته باشد.
- روش بی هوشی عمومی نسبت به بی حسی موضعی از طرف کودکان و والدین آنها بیشتر مورد قبول است. این روش تا حد زیادی می تواند درد را کاهش داده و از مقاومت و ترس کودکان حین انجام نمونه گیری کم کند.

نمونه برداری چگونه انجام می شود؟

- پزشک سوزن مخصوص را از طریق پوست بی حس شده به مغز استخوان کودک وارد می کند. پزشک مقدار خیلی کمی از مغز استخوان را به داخل یک سرنگ می کشد ممکن است در این لحظه کودک درد شدیدی را احساس کند.
- پزشک سوزن را از پشت کودک بر می دارد و نمونه گیری تمام می شود و محل را محکم پانسمان میکند. مقداری از مایع مغز استخوان بر روی چند شیشه کوچک (لام) پخش می شود تا زیر میکروسکوپ بررسی گردد. نتایج بررسی چند روز بعد آماده می شود.

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تبریز

مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی کودکان زهرا مردانی آذری
راهنمای والدین

نمونه گیری از مغز استخوان (Bone Marrow Aspiration or Biopsy)

آموزش سلامت

تهیه و ترجمه: ناهید دهخدا

کارشناس ارشد پرستاری

مشاور: دکتر امیر عطا اله هیرادفر

فوق تخصص خون و انکولوژی کودکان

تاریخ تهیه: ۹۶/۰۶

آخرین بازنگری: ۱۴۰۴/۰۱

توجه

موارد زیر را بلافاصله به پزشک اطلاع دهید:

- درد شدید که با مسکن بهتر نمی شود.
- تب
- خونریزی
- تورم محل
- قرمزی یا ترشح چرکی
- درد شکم

» این پمفلت به عنوان راهنما می باشد.

واحد آموزش سلامت تلاش می کند اطلاعات به روز و دقیقی در اختیار بیمار و خانواده قرار دهد.

اگر شما اطلاعات بیشتری نیاز دارید حتما با پزشک کودک مشورت کنید.

یا با شماره تلفن ۳۱۵۹۸۲۱۲ بخش خون تماس بگیرید.

آدرس سایت بیمارستان کودکان زهرا مردانی آذری

<https://mardaniazari.tbzmed.ac.ir>

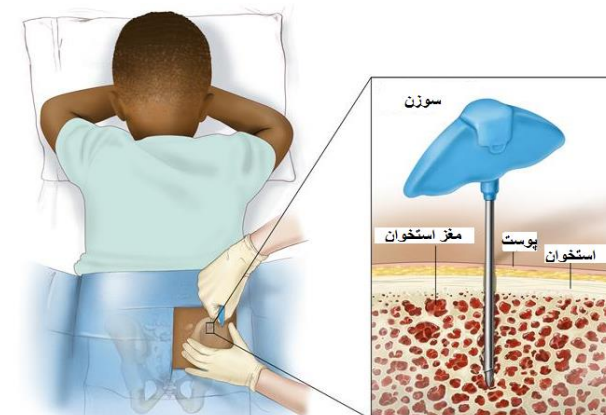
منابع:

1. ClinicalKey, PATIENT EDUCATION

Open reading mode, (Bone Marrow Aspiration or Biopsy), Pediatric, revised: November 20, 2022

2. Wong's Nursing Care of Infants and Children-2024

ممکن است پزشک فرزند شما، برای رسیدن سریع به جواب، چند تا تا از لام ها را خودش بررسی کند و نتایج را به شما و فرزندتان اطلاع دهد.

۲. نمونه گیری در حالی که کودک رو به شکم خوابیده است.

بعد از نمونه گیری چه کاری انجام می شود؟

- باید حداقل ۱۵ دقیقه به پشت بخوابد تا وزن کودک به محل فشار وارد کرده و خونریزی قطع شود و یا اینکه کودک به شکم بخوابد و مادر دستش را با فشار روی محل نمونه گیری قرار دهد تا خونریزی قطع شود. کمی خونریزی از محل طبیعی است.
- اگر کودک درد پشت داشته باشد، ممکن است مسکن بدهد تا درد کاهش یابد.
- بعد از ۲۴ ساعت پانسمان را بردارید و دیگر نیازی به پانسمان نیست. اگر خواست می تواند حمام کند.